

Bielsko-Biała 26.04.2021r.

OPINIA

Zarządu Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” w sprawie Europejskiej Strategii Bioróżnorodności do 2030r.

Zarządu Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” ZR zdecydowanie przychyliła się do „Stanowiska KSZONŚIL na temat Europejskiej Strategii Bioróżnorodności do 2030r.” pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia”.

Gospodarka leśna prowadzona w Polsce na przeważającym obszarze przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” doprowadziła do znacznego wzrostu zarówno powierzchni jak i zasobności drzewostanów nadmiernie wyeksploatowanych w czasach rewolucji przemysłowej w początku XX wieku oraz podczas działań wojennych. Model prowadzenia tej gospodarki zawsze opierał się na najnowszych badaniach naukowych i był płynnie dostosowywany zarówno do postępów w wiedzy jak i technice. To polscy leśnicy byli jednymi z prekursorów kierunku ekologicznego i wielofunkcyjnego leśnictwa. Ustawa o lasach wprowadzona w życie w roku 1991 oraz późniejsze zarządzenie Dyrektora Generalnego wprowadziły do działalności LP nie tylko kontrolę społeczną, ale również proekologiczny kierunek podejmowanych działań. Zgodnie z celami postawionymi w Ustawie o Lasach, Lasy Państwowe prowadzą gospodarkę, która mając na uwadze promowaną w strukturach europejskich zasadę zrównoważonego rozwoju, prowadzi do zachowania i rozwoju zasobów leśnych przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości użytkowania lasu. O skuteczności tej metody świadczą wskaźniki ukazujące zarówno przyrost zasobności, powierzchni lasów i ogólnie rzecz ujmując kondycji lasów oraz wskaźniki rozwoju szeroko pojętego przemysłu drzewnego w Polsce. Próba wprowadzenia na szczeblu europejskim przywołanej powyżej strategii jest negacją tego modelu leśnictwa, który poprzez swą wielofunkcyjność pokazuje, iż ekstensywna gospodarka leśna może być dobrą metodą godzenia funkcji przyrodniczych, społecznych, ale i gospodarczych. Działania zawarte w strategii sugerują, iż pełnienie gospodarczej funkcji lasu jest niemożliwe przy jednoczesnym zapewnieniu standardów ochrony przyrody co stoi w jawnej sprzeczności z dorobkiem polskiego modelu leśnictwa. Strategia wzmacnia ochronę środowiska leśnego w sposób zasadniczy poprzez wyłączenie znacznej części lasów z ich gospodarczego użytkowania. Takie podejście jest wbrew zasadzie zrównoważonego rozwoju i według opracowań zleconych przez PGL LP może doprowadzić do następujących zmian w sektorze leśno – drzewnym:

- redukcja zatrudnienia o przeszło 200 tys osób z branży drzewnej
- wpływ społeczny na przeszło 1 % pracujących Polaków
- zmniejszenie udziału zatrudnionych w przemyśle drzewnym z 12,5 do 6 %
- ograniczenie lub likwidacja działalności 90 % firm zlokalizowanych na obszarach wiejskich w tym 92 % firm zatrudniających poniżej 10 osób
- wzrost bezrobocia w obszarach z najwyższym wskaźnikiem bezrobocia

- marginalizacja znaczenia polskich przetwórców drewna na arenie międzynarodowej

Ponadto prognozowany jest spadek przychodów PGL LP szacowany w przedziale 8 – 30 % (przy założeniu niezmienności cen i kosztów usług) co przy modelu samofinansowania działalności LP spowoduje niedobory środków na prowadzenie działalności podstawowej, w tym działań z zakresu ochrony przyrody, które LP wykonują niejako w imieniu Państwa.

Na koniec należy zwrócić uwagę, iż wyznaczenie znacznych obszarów leśnych jako objętych ochroną bierną z przyrodniczego punktu widzenia może doprowadzić do szybko postępującej degradacji tych drzewostanów na skutek braku możliwości przeciwdziałania szkodom biotycznym jak i abiotycznym, co z jednej strony doprowadzić może do ich niekontrolowanego rozpadu a z drugiej zdecydowanego pogorszenia ich dostępności i jakości pełnionych funkcji społecznych.

W związku z powyższym uznać należy, iż zaproponowana Europejska Strategia Bioróżnorodności pominięła dorobek wielofunkcyjnego polskiego leśnictwa i stawiając wyłącznie na cele ochrony przyrody zaprzecza ogólnoeuropejskiej idei zrównoważonego rozwoju. Dlatego w naszym odczuciu jej założenia wymagają gruntownej przebudowy. W ślad za wnioskami Zakładu Lasów Górskich Instytutu Badawczego Leśnictwa wnioskować należy o:

- zdecydowane ograniczenie proponowanego zasięgu obszarów leśnych objętych ochroną bierną
- dochowanie szczególnej staranności w wyznaczaniu obszarów ochrony biernej poprzez zastosowanie precyzyjnie określonych kryteriów ich wyboru z uwzględnieniem rzetelnej i szczegółowej analizy ryzyka powstania zjawisk o charakterze klęskowym w następstwie zaniechania aktywnej ochrony lasu
- dopuszczenie wykonywania zabiegów profilaktycznych na wypadek gradacji szkodników kambio- i/lub ksylofagicznych
- umożliwienie przebudowy drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z warunkami siedliskowymi

Ponadto postulujemy o:

- wyłączenie odpowiedzialności LP za szkody (materialne i osobowe) powstałe w wyniku zaniechania działań profilaktycznych w drzewostanach poddanych ochronie biernej
- zapewnienie mechanizmów partycypacyjnych uchwałodawcy w rekompensacie przychodów utraconych w wyniku wyłączenia gruntów z produkcji.

Za Zarząd:

PRZEDSIĘBIEMCY
Zarządu Leśnictwa Karpateskie
NSZZ "Solidarność"

Marek Bronisz